

ประกาศกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียม
เกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ด้วยพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ หน่วยงานของรัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นแก่ประชาชน และนำผลนั้นมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมายและเพื่อประโยชน์ในการจัดทำร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอชี้แจงข้อมูลเบื้องต้นเพื่อประกอบการรับฟังความคิดเห็น ดังนี้

๑. ความเป็นมา

กระทรวงมหาดไทยได้ออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ ต่อมาได้มีการเลื่อนการบังคับใช้อัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการขนมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลออกไป ๑ ปี ตามกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ ซึ่งจะครบกำหนดในวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๙

เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพทางเศรษฐกิจของประชาชนแต่ละท้องถิ่น ความสามารถในการจัดเก็บรายได้ และความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ของท้องถิ่นแต่ละแห่ง จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อกำหนดเพดานอัตราค่าธรรมเนียมให้ต่ำลงหรือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีดุลพินิจในการออกข้อบังคับท้องถิ่นเพื่อกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมตามความเหมาะสมกับท้องถิ่นของตนเอง

๒. วัตถุประสงค์ของกฎหมาย

เนื่องจากปรากฏข้อเท็จจริงจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งว่า ประชาชนในหลายพื้นที่ยังไม่มีความพร้อมในการชำระค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ ทำให้เกิดปัญหาในการดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมดังกล่าวให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน เพื่อให้การจัดทำบริการสาธารณะดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพในการกำจัดขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓. หลักการสำคัญของร่างกฎหมาย

๓.๑ กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการเก็บและขนมูลฝอย (รายเดือน) ในอัตราขั้นต่ำ ๒๐ บาท และกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการกำจัดมูลฝอย (รายเดือน) ในอัตราขั้นต่ำ ๒๐ บาท

๓.๒ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยต่ำกว่าอัตราที่กำหนด โดยขอคำแนะนำจากคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัด เพื่อเสนอความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อพิจารณาให้ความเห็นกรณีความแตกต่างของพื้นที่ด้านภูมิศาสตร์เป็นผลให้ต้องกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมดังกล่าวต่ำกว่าอัตราค่าธรรมเนียมตามกฎหมายกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ (ต่ำกว่าอัตราค่าธรรมเนียมการเก็บและขนมูลฝอย (รายเดือน) ขั้นต่ำ ๒๐ บาท และอัตราค่าธรรมเนียมการกำจัดมูลฝอย (รายเดือน) ขั้นต่ำ ๒๐ บาท)

๓.๓ กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นเก็บค่าธรรมเนียมการเก็บและขนมูลฝอย รวมทั้งค่าธรรมเนียมการกำจัดมูลฝอย เป็นรายเดือนและรายครั้ง แล้วแต่กรณี ในอัตราทั้งหนึ่งของอัตราค่าธรรมเนียมที่ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนด กรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่สามารถคัดแยกมูลฝอยทั้งหมดที่มีอยู่ได้ตามประเภทของมูลฝอยในเดือนหรือครั้งที่มีการเก็บและขนมูลฝอย ดังต่อไปนี้

(๑) มูลฝอยทั่วไป มีการแยกบรรจุในภาชนะรองรับหรือถุงบรรจุโดยปิดปากถุง ให้มัดชิดเพื่อส่งกำจัดอย่างถูกวิธีต่อไป

(๒) มูลฝอยอินทรีย์ มีการเข้าร่วมโครงการหรือกิจกรรมคัดแยกมูลฝอยอินทรีย์ เช่น โครงการถังขยะเปียกลดโลกร้อน จัดทำปุ๋ยหมัก หรือนำไปเลี้ยงสัตว์ในครัวเรือน หรือแยกบรรจุในภาชนะรองรับหรือถุงบรรจุโดยปิดปากถุงให้มัดชิดเพื่อส่งกำจัดอย่างถูกวิธีต่อไป

(๓) มูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ มีการเข้าร่วมโครงการหรือกิจกรรมคัดแยกมูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ เช่น ธนาคารขยะ (recyclable waste bank) ผ้าป่าขยะ หรือแยกบรรจุในภาชนะรองรับหรือถุงบรรจุโดยปิดปากถุงให้มัดชิดเพื่อจัดการอย่างถูกวิธีต่อไป

(๔) มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตราย มีการแยกบรรจุในภาชนะรองรับหรือถุงบรรจุโดยปิดปากถุงให้มัดชิดเพื่อส่งกำจัดอย่างถูกวิธีต่อไป

(๕) มูลฝอยติดเชื้อ มีการแยกบรรจุในภาชนะรองรับหรือถุงบรรจุโดยปิดปากถุงให้มัดชิดเพื่อส่งกำจัดอย่างถูกวิธีต่อไป

กรณีที่อาคารหรือสถานที่ใดไม่มีมูลฝอยประเภทใดตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ได้มีการคัดแยกมูลฝอยประเภทนั้นแล้ว

๓.๔ กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นลดค่าธรรมเนียมการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยเป็นรายเดือนและรายครั้ง แล้วแต่กรณี เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพความจำเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม เหตุการณ์ กิจกรรม หรือสภาพแห่งท้องที่ แต่ต้องไม่เกินร้อยละเก้าสิบของค่าธรรมเนียมการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยที่จะต้องเสีย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

๓.๕ กำหนดให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยเป็นรายเดือนและรายครั้ง แล้วแต่กรณี ให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ซึ่งอยู่ในพื้นที่ตามประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย ตั้งแต่วันที่มีการประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยจนถึงวันที่มีการประกาศวันสิ้นสุดสาธารณภัย ทั้งนี้ กรณีที่ระยะเวลาที่เกิดสาธารณภัยไม่ครบเดือนให้ปัดเป็นหนึ่งเดือน

๔. ประโยชน์ที่คาดว่าจะประชาชนจะได้รับ

๔.๑ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งรักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะ ตลอดจนการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ดังนั้น การปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมการเก็บและขนมูลฝอย อัตราค่าธรรมเนียมการกำจัดมูลฝอย และยกเว้นค่าธรรมเนียมดังกล่าวให้สอดคล้องกับสภาวการณ์ในปัจจุบันช่วยให้การกำจัดขยะมูลฝอยขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดสุขอนามัยที่ดีอย่างยั่งยืน

๔.๒ เป็นกฎหมายที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน โดยการเปิดรับฟังความคิดเห็น ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมเสนอข้อคิดเห็น ข้อกังวล และข้อเสนอแนะ ส่งผลให้การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการเก็บและขนมูลฝอย อัตราค่าธรรมเนียมการกำจัดมูลฝอย และยกเว้นค่าธรรมเนียมดังกล่าวมีความรอบคอบเหมาะสมต่อการบังคับใช้ในบริบทของแต่ละท้องถิ่น

๕. ปัญหาอุปสรรคการบังคับใช้กฎหมาย

๕.๑ ค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บอยู่ไม่สอดคล้องกับสภาวการณ์ในปัจจุบัน และไม่สอดคล้องต่อการบังคับใช้ในบริบทของแต่ละท้องถิ่น

๕.๒ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม และยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ ยังไม่เพียงพอที่จะจูงใจให้ประชาชนคัดแยกมูลฝอยก่อนทิ้ง นำมาสู่การจัดการมูลฝอยจนปราศจากมูลฝอย (zero waste) ณ แหล่งกำเนิด

ในการนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงขอประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตอบแบบรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ตั้งแต่วันที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๙ จนถึงวันที่ ๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๙ ผ่านระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th) หรือตาม QR Code ห้ายประกาศฉบับนี้ เพื่อรวบรวมความคิดเห็นนำไปประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๙

(นายนิรัตน์ พงษ์สิทธิถาวร)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย รักษาการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น